АТРИБУТСКЕ И АПОЗИЦИЈСКЕ РЕЧЕНИЦЕ

Зависна реченица која врши функцију атрибута главне реченице јесте **атрибутска реченица**.

Шетао се ***својом омиљеном*** *стазом. > Шетао се стазом* ***која/што му је била омиљена****.*

Атрибутске реченице увијек стоје уз одређену именицу и ближе је описују као и сами атрибути. Као везници најчешће стоје односне замјенице *који*, *што*, *чији*, *какав* и *колики*.

Пажљиво: Атрибутске реченице у одређеним случајевима могу стајати уз именице које имају **мјесно или временско значење**. Тада се као везници могу користити и прилози *гдје* и *када*. Добро пазите да у овом случају не помијешате мјесне или временске реченице са атрибтским! Дакле, атрибутске реченице увијек стоје уз именицу и описују је.

У собу ***<u>у којој (где)</u>*** *<u>седи газда Јеврем</u> не допире ни оскудица ни сива чамотиња претпорложеног времена.* (Иво Андрић)

У наведеном примјеру уметнута зависна реченица описује именицу *соба*, стога је она атрибутска реченица. Покушајмо преформулисати ову реченицу.

<u>Гдје сједи газда Јеврем</u> не допире ни оскудица ни сива чамотиња претпорложеног времена.

У овом случају зависна реченица не описује именицу, већ мјесто радње. Зато је она мјесна прилошкоодредбена реченица.

Навешћемо још један примјер.

У вријеме ***<u>када</u>*** *<u>је владао Петар Велики</u> Русије је почела да се мијења.*

<u>Када</u> *<u>је владао Петар Велики</u> Русија је почела да се мијења.*

На освну претходног примјера само процијените која је реченица атрибутска, а која је прилошкооодредбена.

Апозицијска зависна реченица врши функцију апозиције у главној реченици. Попут апозиција оне се означавају зарезом на почетку и на крају.

Обрати пажњу: Разликовање апозицијске и атрибутске реченице је некада поприлично тешко. Док се графички разликују према присуству или одсуству зареза, значењски се разликују по рсти информације коју преносе. Атрибутска преноси информацију која одређује именицу уз коју стоји. Та информација је важна да бисмо разумели предмет о којем се говори, одређује га. Без атрибутске реченице он је неодређен. Апозоцијска реченица описује појам који је већ одређен, познат. Информација коју она даје је додатна.

Сви желе да се друже са дјечаком <u>који је најбољи ученик.</u>

Сви желе да се друже са Маркон<u>, који је најбољи ученик.</u>

Да бисмо утврдили разлику између двије врсте реченица, покушајмо ријечити једну загонетку. Један наш познаник нам шаље поруку: *Долази моја сестра која живи у Паризу.* Други нам такође шаље поруку: *Долази моја сестра, која живи у Паризу.* Који познаник има више сестара. Покушајте самостално ријешити ову загонетку.

Исходи:

Ученик препознаје и разликује атрибутске и апозицијске реченице.

Зна која је разлика између атрибутских и апозиијских реченица.

Разликује атрибутске и апозицијске реченице уведене везницима са мјесним и временским значењем од прилошкоодредбених реченица.